

LEZOAR SORGIN MUNDUAREN OROIMEN BIZIA

Betidanik izan dut Lezoko Herriak duen sorgin herria izatearen sonaren berri eta hortik eta handik zerezozer irakurri eta aditu izan dut. Hona hemen nire laguna den Lontxo Garmendiak, Patxilabordako semeak kontatu zizkidan, berak etxean aiton-amonei adidutako kontakizun zaharrak.

Badirudi aspaldiko kontua dela sorginena, baina oraindik badaude sorgin izitokizat harturtiko zuloak. Esate baterako Juanmartindegi aldean dagoena, edo orain dela gutxi arte, gaur egun Sagasti Industrialdean dagoen «Papeles Pintados Iztieta» izeneko lantokiak hartzen duen tokian zegoen «sorginzulo» zeritzatena. Baina bizitokiak bazterrera utziaz, esan dezakegu sorginak egon, bazeudela bai! bai kalean eta bai nekazal munduan!

Lorentzok aditu duenez, sorginak beste gizasemeen artean bizi omen ziren, bizimodu normala eginez. Eta sorginak zeintzuk ziren jakiteko modu bakarra, meza bukatzean biblia itxi gabe uztea omen zen. Zabalik zegoen bitartean, sorginek ezin bait zuten elizatik atera.

Behin, Santo Kristoko meza bukatu ondoren, apaizak liburu santua zabalik utzi omen zuen, eta atso bat han gelditu zen, jirabiraka, eroaren gisa, ezin ateraz. Atsoa gorri gorria eginda apaizarengana hurbildu eta biblia ixteko agindu zion ozenki. Apaizak liburua itxi bezain pronto, atsoa tximista bezain azkar atera zen. Ordutik zabaldu zen Lezon, aipaturiko andrea sorgi-

na zela. Baina berak, denori entzungor, lehen bezala mezetara joaten jarraitu zuen, eta baita jaunartzen ere.

Baserritar munduan, Gaintxurizketa aldean batez ere, badaude baita ere sorginen berri. Badirudi behin, goiz goizean janariak egiten aritzen zen baserritar bat, Ituringo burdibidetik bere etxera boltatzen ari zela, gurdian eguneroko belar jornada eramanez, inguruko errekan arropak garbitzen ari zen emakume ezezagun batekin topatu egin zela.

Harriturik, ez bait zuen holako tenoretan gobara egiten inor topatzea espero, berarengana hurbildu zen jakin-nahiak deiturik. Baina hurbildu zenerako andrea desagerturik omen zen, jantzia zuen soineko zuria belardiaren gainean utziz. Nekazariak arropa eskuan hartu eta sasiar bihurtu gauza bera izan zen.

Gauza bitxia baita ere Patxilabordako etxeoandrearari behin gertatu zitzaiona. Errepide aldeko Gaintzaraino joan esne marmita eramatera, eta itzultzera koan erreka ondoko bidezigorreko makalen artean izaki misteriotsu baten irudia igarri omen zuen. Mugitu eta bera atzetik segika. Korrika iritsi omen zen etxeoandrea bere baserriraino bere atzetik izakiaren itzala zeramakiela. Baserrira ailegatu baino piska bat aurretik desagertu omen zen, Eskerrak!

Joseba Presentación Barandiaran

